

Telket vásárolt és háromemeletes bérpalotát épít rá a szegedi munkásbiztosító.

(A Délmagyarország munkatársától.) Örömmel kell regisztrálni mostanában minden olyan hírt, amely építkezésről, vagy építkezési szándékról, hajlandóságról szól. Sajnos, az ilyenféle híreknek nagyon kicsike a száma, számottevő magánépítkezés közel két évtizede nem volt Szegeden, csak a Szeged-környéki lanyavilágban változott át barátságos lanyaházakká az a rengeteg és gyorsan értéktelenedő bankótömeg, amelyet a jó konjunkturák, az égig szökő terményárak söpörtek össze a ládafiákba. Most már a tanyákon is beszüntették ezt a lázas építkezést, elmúlt itt is a konjunkturás világ, a szanálás terheit keservesen sanylik a gazdák is. A városban ami számottevő építkezés volt, azt a város építkezte: négy modern, háromemeletes bérházat, néhány egyszerűbb lakóházat, a fogadalmi templomot és az egyetemet. Sem a pénzintézetek, sem a magánvállalatok, sem a magánosok nem gondoltak eddig még arra, hogy építsenek. A tőke még mindig messze elkerüli az elhelyezkedésnek ezt a módját, pedig a pénz már elég olcsó és — mint a város példája mutatja — nagyszerűen gyümölcöszik a képtelenül magas lakbérékben. A város tíz-tizenöt év alatt kényelmesen amortizálja az új bérházak jövedelméből az építés költségét.

A háború kitörése óta egyetlen nagyobb magánbérház épült Szegeden, a Kárász-uccában, egy kereskedő építtette, akinek sikerült tekintélyesebb építkezési kölcsönt kapnia az államtól. Más nem kapott, de nem is épített.

A jeget — úgy látszik — a szegedi kerületi munkásbiztosító és betegsegélyző pénztár fogja megtörni egy

nagy, modern háromemeletes bérház építésével.

A telket már meg is vásárolta hozzá a népjóléti miniszter engedélyével. A telekvásárlás néhány héttel ezelőtt történt, egészen rövid alku előzte meg. A Mérei-uccában, a Püspök-bazárral szemben lévő hatalmas és értékes telek tulajdonjogát irták át a telekkönyvi hivatalban a munkásbiztosítóra a telken lévő régi, süppedt házzal együtt. A telekért háromszázötvenmillió koronát fizetett a munkásbiztosító — készpénzben.

Érdeklődtünk a telekvétel célja iránt dr. Pálffy Józsefnél, a munkásbiztosító miniszteri biztosánál, aki a következőket mondotta:

— A munkásbiztosító pénztárnak már régi terve az építkezés. Ez a telekvétel nagyon jó alkalmi vétel volt, a telek nagyszerű helyen fekszik, közvetlenül a város szívében. Az építkezést rajta azonnal megkezdjük, mihelyt kedvező kölcsönajánlatot kapunk valahonnan. Az építkezésre azért van szükség, mert a jelenlegi széképület, a Tisza Lajos-köruti, már nem felel meg rendeltetésének. Nincsen benne elég helyünk és nagyon kényelmetlen, egészségtelen az elrendezése is. A terv az, hogy az új telkünkön egy háromemeletes modern bérházat építünk, földszintjének legnagyobb részén üzlethelyiségek lesznek, másik részében és első emeletén a munkásbiztosító pénztár helyiségei, második és harmadik emeletén pedig modern lakások.

Lakásokká alakítjuk át majd mostani helyiségeinket és azokat is bérbeadjuk.

Ugy számítjuk, hogy az építendő széképület lakbéréiből és üzletbéréiből kényelmesen amortizálhatjuk majd az építkezésre felveendő kölcsönt, a Tisza Lajos-köruti ház lakbérjövödelme pedig tisztán megmarad a pénztárnak. A telek háromszázötvenmillió koronába került, de — véleményem szerint — megéri ezt az összeget, mert nagyon jó, forgalmas helyen fekszik, ahol előnyösen lehet majd értékesíteni minden lakást és üzlethelyiséget és a telek uccái frontja hatvan méter hosszú, tehát sok üzlethelyiség építhető rajta.

A munkásbiztosító pénztár tehát jó üzletnek tartja az építkezést. Önkéntelenül felvetődik az a kérdés, hogy miért nem tartja jó üzlet-

nek a lakásépítést a magántőke? Miért kell örülni annak, hogy

a munkaadók és a munkások által befizetett betegsegélyző díjakból telik telekvételre és bérházépítésre,

amikor sokkal stilszerűbb és üdvösebb lenne, ha ezzel az anyagi erővel például

tüdőbeteg-szanatóriumot építené ez az intézmény,

Ujabb Kelemen-Szakács-ügy?

Szakács József mentelmi joga és egy négy év előtti nyilatkozat.

(A Délmagyarország munkatársától.) A Kelemen-Szakács-féle ismeretes monstre sajtópör mázsás aktái jelenleg a Kuria előtt várják a jogerős ítélet kimondását. A Kurián még határidőt sem tűztek ki az ügy harmadfoku tárgyalására. Az érdekes sajtópörnek legújabbán egy eddig még ismeretlen folytatása keletkezett. A letárgyalt nyilttéri nyilatkozatokon és cikkeken kívül Szakács József ugyanis 1923-ban az azóta betiltott Szeged hasábjain nyilttéri nyilatkozatot helyezett el, amelyben Kelemen Béla és közte lefolyt lovagias ügy részleteit tárta a nyilvánosság elé. A nyilttéri közlemény megjelenése után Kelemen Béla Szakácsot ezért a közleményért is feljelentette. Szakács ellen az eljárás sajtó útján elkövetett rágalmazás címen indult ezután meg. Az eljárást azonban lefolytatni nem lehetett, mert Szakácsot — mint ismeretes — Mindszenten nemzetgyűlési

vagy pedig idegen szanatóriumokban gyógyíttatná azokat a munkásbetegeket, akiknek nincs módjuk a drága szanatóriumi gyógyulásra és akik itthon, Szegeden, a nedves pin-celakások egészségtelen levegőjében sohasem gyógyulhatnak meg? A munkásbiztosító és betegsegélyző pénztárnak, amely legutóbb is

szigorú revízió rostálta ki a betegek jelentékeny részét,

ez lenne a kötelessége, de azért a mai mostoha viszonyok között örülni kell annak is, ha új, a viszonyoknak a mainál sokkal megfelelőbb székházat épít.

képviselőnek választották meg és így a mentelmi jog védelme alá került. A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága Szakácsot azonban nem adta ki és így az ellene megindult eljárást nem lehetett lefolytatni.

A legutóbbi országgyűlési választások alkalmával Szakács József azután nem lépett fel, úgy hogy Kelemen Béla most ismét fel-ujította az ügyet, miután most már nem védi a mentelmi jog.

Szakács József jogi álláspontja szerint azonban most már nem vonható felelősségre, mivel a nemzetgyűlés mentelmi bizottsága megtagadta kiadatását és így ő ellene emiatt a nyilatkozat miatt soha többé nem lehet eljárást indítani.

Jogászai körökben most érdeklődéssel néznek az ügy kimenetele elé, mert ha az ügy főtárgyalásra kerül, egy újabb Kelemen-Szakács-ügy foglalkoztatja majd a bíróságokat.

Kétmilliárdos valorizációs pör a Tisza-szálloda körül.

A Juranovics-család valorizálva követeli Scherman Kálmántól a bérleti összeget. — Amikor a havi bérleti összeg kevesebb — egy csésze feketekávéénál.

(A Délmagyarország munkatársától.) A Kuria legutóbbi valorizációs ítéletei nyomán magánosok és vállalatok a keresetek egész tömegét adták be a szegedi járásbíróshoz. A folyamatban lévő valorizációs perek közül talán a legérdekesebb — a pör tárgyának két milliárdos értékénél fogva is — az a kereset, amelyet a régi szegedi Juranovics-család indított a Tisza-szálloda bérlője, Schermann Kálmán ellen.

A Juranovics-család ugyanis 1913-ban a Tisza-szállodát összes helyiségeivel együtt Schermann Kálmánnak adta bérbe. A kikötött bérleti összeg mintegy 200 ezer békekoronát tett ki, amelyet egy részében 1928-ig, illetve 1930-ig kellett volna lefizetni. A szerződő felek megegyeztek abban, hogy Schermann Kálmán a kikötött 200 ezer békekorona bérleti összeget havonta 1700 koronánként törleszti majd a Juranovics-család kezéhez.

Az 1700 koronás havi törlesztési összeg 1913-ban tulságosan magasnak tűnt fel, az akkori gazdasági viszonyok között Szegeden egyedülállónak mondták. A súlyosnak látszó szerződés azonban évek múltán rentabilisnek mutatkozott. A szálloda és a kávéház szépen felvirágozott. Schermann mindenkori pontosan eleget tudott tenni kötelezettségének.

Egészen 1923-ig nem is volt differencia a szerződő felek között. A papirkorona fokozatos, később pedig katasztrófális romlásával azonban a havi 1700 koronás bér oly jelentékeny összegre zsugorodott, hogy a havi bérösszeg már egy feketekávé árát sem fedezte. A Juranovics-család ekkor tárgyalni kezdett Schermannnal. A kikötött bérösszeget valorizálva követelték. Schermann azonban ezt a kérést nem teljesítette.

A Juranovics-család erre 1923. végén megtagadta a havi 1700 korona elfogadását. Ekkor már elkerülhetetlennek látszott a pör. Schermann az 1700 papirkoronát ezentúl havonta rendszeresen és pontosan bírói letétbe helyezte, illetve egyszerre 60 ezer papirkoronát tett bírói letétbe, nehogy esetleg megszüntes-

sék a bérleti viszonyt a havi összegek le nem fizetése miatt.

A Juranovics-család most azután a kikötött bérleti összeget valorizálva követeli visszamenőben Schermanntól és ezért dr. Eisner Manó útján keresetet adott be Schermann Kálmán ellen. A kereset a szegedi járásbíróshoz elé került, mivel a szerződésben megállapodtak a felek, hogy minden vitás ügyben a járásbíróshoz illetékes. Schermann az érdekes ügyben dr. Szekerke Lajos fogja képviselni.

Az érdekes kereset beadása azért huzódott 1927 februárjáig, mert egyrészt a felperes meg akarta várni, hogy a Kuria milyen álláspontot foglal el a valorizációs perekben, másrészt az is vita tárgyát képezte, hogy a kereset összege milyen pénznemben szerepeljen. Így az először elkészített aranykoronás kereset a pengőszámítás elrendelésével át kellett számítani pengőértékre.

Az érdekes pör körülbelül kétmilliárd korona körül mozog, mintegy 125.000 pengőt követel a felperes, amihez hozzájönnek még a különböző kamatok. A járásbíróshoz a közel jövőben tartja meg az ügyben az első tárgyalást. Jogászai körökben nagy érdeklődéssel néznek a bíróság ítélete elé.

Cukor, gyomor, bél-, vese és szívbetegeknek, ideges kimerülteknek Mhi21

reumásoknak és köszvényeseknek legszebb téli üdülőhely

SZENT MARGITSZIGETI SZANATORIUM

Soványító és hízó kurák. — Kénes forrás fürdő a lakoszobákban. — Vizgyógyintézet. — Rönigen.

Rendkívül olcsó árak. Klinikai osztály.

Kényelmes autóbusszközlekedés a városból. Telefon: 3-48. Sürgőnycim: „Budapest Margotel”.

Női és férfi CIPŐ különlegességek
LIGHTMANN gyermekek- és munkáscipők legjobb kivitelben
Belvárosi Cipőüzlet Szeged, Széchenyi tér 11. sz. Városi bérház.